

dice Bibliothecæ Toletanæ, quo sic legitur: [Cæsar Constantinus imperij sui anno quarto, cùm esset in Hispania, conuocatis eius Episcopis, totam Prouinciam in sex Archiepiscopatus partitus est, decreuitque omnes peculiari bus diœcesibus & finibus contineri. Prima sedes est Narbo. Secunda Tarraco. Tertia Bracara. Quarta est Spalis. Quinta Emerita. Sexta Toletum.] Etenim quamuis sub Gothis, qui Hispaniam anno tantum quadringentesimo decimo sexto ingressi sunt, imperantibus Theodosio & Honorio, Narbona Metropolis eique subiectæ sedes Episcopales ad Hispaniam spectarint: attamen temporibus Constantini Imperatoris ex Gallijs erant, Romanoque Imperio subditæ, cum nondum à Francis nec à Gothis armis comparatæ fuissent. Adde quod Toletum haud Metropolis esset Carthaginensis Prouinciæ sub Constantino, ut inferius dicetur. Multo minus probabilis est sententia Ambrosij Morales, qui diuisionem Hispaniarum in quinque Prouincias Ecclesiasticas, exclusa Narbonensi, iam ante Cōstantinum factam asserit ex leui, vt arbitror, ratione: satis enim ex hoc refellitur, quod ab ipsomet Constantino vel eius successoribus in easdem quinque Prouincias ciuiles, ad quarum normam postea Ecclesiasticæ factæ sunt, primum diuisa sit: cùm hoc posito, quomodo fuerint ante eum quinque Metropoles & Prouinciæ Ecclesiasticæ non capiatur. Veritati conuenientius erit, si dicamus, quod facta diuisione istius diœcesis in quinque Prouincias ciuiles, scilicet Lusitaniam, Bæticam, Galleiam, Carthaginem & Tarraconensem, Ecclesia, quæ vt plurimum ordinem Imperij secuta est, easdem Ecclesiasticas instituit, singulisque præfecit Episcopos primorum vrbium, quibus Præsides sedem fixerant, videlicet Emeritensem, Hispanensem, Bracarensem, Carthaginem & Tarraconensem, hos Metropolitanos constituens aliarum ciuitatum. Nec mihi circa hoc quidquam verisimilius hactenus in mentem venit. Sed de singulis Metropolitanis aliiquid dicamus.

Carthago noua, hodie Carthagena, ciuitas Hispaniæ Tarragonensis in ora Contestanorum: hanc à Poenis ædificatam scribit Isidorus ^{hæc habens:} [Afri sub Hannibale maritima Hispaniæ occupantes Carthaginem Spartiam construxerunt, quæ à Romanis capta & Colonia facta, nomen etiam Prouinciæ dedit, nunc autem à Gothis subuersa atque in desolationem redacta est.] Huius construendæ duplex ratio fuit; vna euersio veteris Carthaginis Poenorū coloniæ, ac Metropolis Citerioris Hispaniæ: secunda verò institutio seu ampliatio Tarragonæ per Scipiones, post deletam veterem Carthaginem, in Metropolim Citerioris Hispaniæ erectæ. Quemadmodum enim Romani Citeriorem Hispaniam castris obfirmarunt, Carthaginenses prudenti consilio ciuitates Ulterioris Hispaniæ, quæ ex horum dominio erant, non minori cura auxerunt, vallisque muniere. Eam porro sic describit Strabo ^b: [Carthago noua, ab Asdrubale condita, eo qui Barcae Annibal is patri successit, longè præstantissima omnium huius regionis vrbium: nam & loci natura est munitissima, & muro præclarè exstructo, & ornata est portibus & lacu, & argenteis metallis, & cum ibi tum in vicinis locis multum confit salsamentorum: estque hoc magnum emporium, ubi & mediterranei maritimas, & maritimi mediterraneas mercantur merces.] Vnde & apud eam hyemasse olim Præfectum Romanum ut in Primaria regionis docet idem Strabo ^c his verbis: [Ipse Præfectus in mariti-

v.
CARTHAGO NO-
VA METROPOLIS
HISPANIÆ CAR-
THAGINENSIS
a Isidorus lib. 15.
Origin.

^b Strabo lib. 3.

^c Idem lib.